

Kesit Akademi Dergisi

The Journal of Kesit Academy

ISSN: 2149 - 9225

Yıl: 2, Sayı: 4, Haziran 2016, s. 31-43

Doç. Dr. Sena GÜRŞEN OTACIOĞLU

Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, GSEB Müzik Eğitimi ABD,

senagursen@hotmail.com

BİR “AVRUPA BİRLİĞİ” ÜLKESİ OLAN İTALYA’DA Kİ; GENEL EĞİTİM SİSTEMİ, MÜZİK EĞİTİMİ İLE MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME PROGRAMLARINA GENEL BİR

BAKIŞ

Özet

Araştırma, İtalya’daki genel eğitim sistemi (ilk-orta-temel mesleki eğitim, yetişkin eğitimi vs.), hakkında genel bilgi verirken, ülkede ki müzik eğitimine başlama ve müzik eğitimi alma, müzik öğretmenliği eğitiminin verildiği okulların eğitim sistemleri, verilmekte olan müzik öğretmeni yetiştirme eğitiminin kuramsal olanakları açısından ne gibi farklılıklar olduğunu araştırmıştır. Ayrıca, çalışmanın sonuç ve tartışma bölümünde, Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumların eğitim sistemi ile İtalya’daki müzik öğretmeni yetiştiren sanat üniversitelerinin eğitim programları arasında da ne gibi farklılıklar bulunduğunu da, genel bir profil oluşturmak amacı ile karşılaştırmaya çalışmıştır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa Birliği, Eğitim, Müzik eğitimi, Öğretmen yetiştirme, Karşılaştırmalı eğitim.

GENERAL EDUCATION SYSTEM WITH MUSIC EDUCATION AND MUSIC TEACHER TRAINING PROGRAMS AN OVERVIEW IN AN “EU” COUNTRY

ITALY

Abstract

In this research, about public education system in Italy (first, middle initial vocational training, adult education, etc.) is given and, starting in music education and music education in the country to receive education in schools for music teacher training systems and also the existing theoretical possibilities of music education teacher training has investigated whether there are differences as to what terms. In

addition, the results of the study and discussion; music teacher training institutions and the education system differences between what is art education programs of music teacher training universities in Italy and Turkey, aims to create a public profile and tried to compare with.

Key words: European Union, Education, Music education, Teacher training, Comparative education.

Giriş

Bir Avrupa Birliği ülkesi olan İtalya'da, zorunlu eğitim, genel ve mesleki zorunlu eğitim, genel ve mesleki orta öğretim, temel mesleki eğitim ve yetişkin eğitimi farklı basamaklarda sınıflandırılmıştır. İtalya'da eğitim devlet kontrolündedir ve tüm özel ve devlet okulları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan müfredata uymak durumundadır. Parlamento (Yasa 30/2000), eğitimin iki devrede tamamlanması gerektiğini önermiştir:

- İlk devre: 6 yaşında başlayan 7 yıllık zorunlu eğitim.
  - İkinci devre: 5 yıl (birinci ve ikinci seneler zorunlu). Bu devrede geleneksel, bilimsel, teknik ve sanatsal çalışmalar olarak dört uzmanlık alanında eğitim sağlanıyor. Bu 5 yılın sonunda öğrenciler seçtikleri alanda Matura Diplomasını (*Diploma di Maturità*) almak için sınava giriyorlar. İtalyan üniversitelerine sadece bu diploma ile kabul ediliyorlar. (Polesel, 2005). Bu kademeler aşağıda bölümler halinde özet olarak şu şekilde sıralanmıştır:

1. İLKÖĞRETİM

İtalya eğitim sisteminde ilköğretim ile orta öğretimin 1. yılı* zorunludur ve 9 yıl sürer.

I. Kademe (*scuola elementare*)

Süre: 5 yıl

6 – 11 yaş

Haftalık ders saati: 27 – 40 saat

II. Kademe (*scuola media*)

Süre: 3 yıl

11 – 14 yaş

Haftalık ders saati: 30 – 36 saat

"Rehberlik yılı" olarak adlandırılır. Öğrencilerin orta öğrenime hangi dallarda devam edeceklerini belirlemelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

2. ORTA ÖĞRETİM (*Istruzione Secondaria Superiore*)

Eğitim sürecinin ikinci aşaması olan orta öğretim, *liceo* ve mesleki eğitim ve öğretim sistemlerini kapsamaktadır. 5 yıllık *liceo* sistemi, ikişer yıllık iki dönemden ve üniversiteye hazırlık niteliğindeki bir yıllık eğitimden oluşur. Mesleki eğitim ise 3 – 5 yıl sürer.

2.1. **Klasik Lise ve Fen Lisesi** (*Liceo classico and Liceo scientifico*): Bu okulların genel amacı, öğrencileri yüksek öğrenime hazırlamaktır.

Süre: 5 yıl

14 – 19 yaş

Klasik liselerde haftalık ders saati: 27 – 29 saat arası

Fen liselerinde haftalık ders saati : 25 – 30 saat arası

2.2. **Sanat okulları** (*Liceo artistico and Istituto d'Arte*): Bu okulların genel amacı, öğrencilerin sanat dallarında uzmanlaşmalarını sağlamaktır.

Süre: 5 yıl

14 – 19 yaş

Haftalık ders saati: 39 – 44 saat

2.3. **Mesleki ve Teknik Liseler**: Teknik öğretimin temel amacı, işgücü piyasasının değişik sektörlerdeki ihtiyaçları doğrultusunda 14 – 19 yaş arasındaki öğrencilere belirli teorik ve uygulama eğitiminin verilmesidir.

2.4. **Teknik Lise** (*Istituti Tecnici*): Tarım, ticaret, turizm, endüstri ve denizcilik alanlarında eğitim verilir. Eğitim 2+3 yıl olarak düzenlenmiştir ancak bu iki dönem arasında geçme sınavı yoktur. Dersler haftanın 5 veya 6 gününe yayılmıştır.

Süre: 5 yıl

Haftalık ders saati seçilen branşa ve yıla göre değişir: 31 – 36 saat

Müfredatın önemli bir bölümü, öğrencinin uzmanlaşacağı alanda yapılacak uygulama çalışmalarına ayrılmıştır.

2.5. **Meslek Lisesi** (*Istituti Professionali*): Tarım, sanayi, el sanatları ve özel hizmetler/sektörler (mefruşat, pastacılık, müzik aletleri yapımı vb.) olmak üzere dört ana dalda eğitim verilir. Her bir ana dalın altında iş dünyasında önemli yer tutan alt dallar bulunmaktadır.

Süre: 5 yıl

Öğrenciler bu beş yılın ilk üç yılı sonunda zanaatkar, beş yılı tamamladıktan sonra ise teknisyen unvanı alırlar.

Haftalık ders saati seçilen branşa ve yıla göre : 30 – 39 saat

Meslek liselerinde son iki yılda verilen eğitim, yıllık toplam 300 – 450 saate varan yoğun mesleki eğitimle desteklenmektedir. Bu eğitim, ağırlıklı olarak sanayide yer alan uzmanlar tarafından verilmekte ve müfredatın önemli bir bölümü iş yerinde deneyim kazanmaya yönelik eğitime ayrılmaktadır. Uygulama faaliyetleri, öğrencilerin ilgili sektörde üretim sürecinde çalışma deneyimi kazanmasına imkan sağlayacak nitelikte olmalıdır (Mengoli ve Russo, 2004).

Meslek lisesi mezunları aldıkları diploma ile üniversitelere, bölgesel uzmanlık programlarına ve orta öğretimden sonraki diğer programlara geçiş yapabilirler. Birçok meslek lisesi, bölgesel mesleki eğitim programlarıyla işbirliği yaparak diploma sonrası eğitim (*post-diploma courses*) vermektedir. Kişilerin uzmanlaşmasını veya daha ileri düzey nitelikler/kalifikasyonlar edinmesini sağlayan bu eğitimin süresi çeşitlilik göstermekle birlikte ortalama yıllık 700 saattir. Eğitim sonunda bir sınav uygulanır (Tafari, 2014).

Meslek liseleri, aynı zamanda akşam kursları da düzenleyebilir. Bunlar, 14-17 yaşları arasındaki öğrenciler için açılan 3 yıllık kurslar (*triennio di qualifica*) ve 18-19 yaşları arasındaki öğrenciler için açılan 2 yıllık kurslardır (*biennio post-qualifica*).

3. TEMEL MESLEKİ EĞİTİM (*Initial Vocational Training*)

İtalyan temel mesleki eğitim sistemi iki bölümden oluşmaktadır: devlet okullarında verilen mesleki eğitim ve okul sisteminin dışında iş dünyasıyla yakından bağlantılı şekilde verilen mesleki eğitim. Burada, mesleki eğitim sisteminin ikinci bölümünü teşkil eden iş dünyası bağlantılı mesleki eğitimin belirgin özellikleri açıklanmaktadır. İtalya'da bu tür eğitim Bölgeler tarafından verilen temel mesleki eğitimi ve iş-tabanlı eğitimi içermektedir. İtalyan Anayasasının 35. maddesi gereği "Devlet, işçilerin eğitimini ve mesleki gelişimlerini sağlar" ve mesleki eğitim ve öğretim konusunda Bölgeleri görevlendirmiştir. Bölgeler de bu konudaki faaliyet ve görevleri illere vermektedir. Bununla birlikte, bu eğitimle ilgili başlıca şartları ortaya koymaktan yine Devletin kendisi sorumludur (www.eurydice.org).

Mesleki eğitim yasası çerçevesinde, sosyal ortaklara önemli bir rol verilmektedir. Sosyal ortaklar, eğitim faaliyetlerinin planlanmasında Bölgelere danışmanlık yapan taraflar olarak tanımlanmakta; ek olarak girişimlerin sosyal açıdan izlenmesiyle bağlantılı faaliyetlerde yer almaktadırlar. Bölgesel otoritenin sorumluluğu altında verilmekte olan temel mesleki eğitim sistemi iki tür eğitim içermektedir:

Birinci düzey mesleki eğitim; zorunlu eğitimi tamamlamış olanlara verilir.

İkinci düzey mesleki eğitim; bir diploma veya derecesi olanlara verilir.

Tam zamanlı bu iki tür eğitime ek olarak çıraklık sözleşmesi altında çalışmakta olanlara verilen eğitim de temel mesleki eğitim sistemi içinde yer almaktadır. Birinci düzey mesleki eğitim genel olarak iki yıl sürmekte ve eğitim alan kişilere bir süre firmalarda deneyim kazanma fırsatı vermektedir. İki yıllık eğitimi tamamlayarak bir nitelik/kalifikasyon elde etmiş olan öğrencilere, uzmanlık kazanmaları için bazı durumlarda ilave bir yıllık eğitim olanağı da sağlanmaktadır. Bu tür eğitimi almak isteyenlerde aranan tek şart zorunlu eğitimi tamamlamış olmasıdır. Dolayısıyla kaydolmuş öğrenciler normal olarak 15 yaşındadırlar, ancak 20 yaşına kadar olanlar da birinci düzey temel mesleki eğitime kayıt yaptırabilmektedir (Ministero dell'Istruzione dell'Università e della Ricerca , 2004).

İkinci düzey mesleki eğitim, orta öğretim diplomasına sahip olmak gibi bazı şartları taşıyan kişilere verilmektedir. Bu durumda bu tür eğitime normal olarak 19-24 yaş grubundaki kişiler devam ederler. İkinci düzey mesleki eğitim iki yıl sürmekte, bir yıl boyunca 400-600 saat ders verilmektedir. Yerel üretim sisteminin özel ihtiyaçlarına uygun planlamalar şeklinde karakterize edilen bu eğitim, kişilerin ileri düzeyde nitelikler/ kalifikasyonlar edinmesini sağlar. Bu eğitimin önemli bir özelliği de öğrencilere sanayi içinde deneyim kazandırmasıdır.

Çıraklık, genç insanların bir mesleki nitelik/kalifikasyon edinmesine imkan sağlayan bir istihdam sözleşmesidir. Bu bağlamda, firma çıraklara yeterli iş başı eğitimini vermeyi garanti etmekte ve onların bölgeler tarafından ücretsiz olarak organize edilen eğitim faaliyetlerine katılmalarına izin vermektedir. Çıraklık yaşı 15-24 yaş arası olup el sanatları sektörü için üst limit 29 yaştır. Engelli kişiler için bu üst limitlere iki yıl daha ilave edilir.

4. YETİŞKİN EĞİTİMİ VE SÜREKLİ MESLEKİ EĞİTİM ¹ *(Adult Education and Continuing Vocational Training)*

Yetişkin eğitimi konusunda iki sistem vardır. Birincisi Eğitim Bakanlığı'nın sorumluluğu altında verilmektedir. İkincisi ise bölgesel otoriteler tarafından organize edilen ve yetişkin işçilere verilmekte olan sürekli mesleki eğitimidir.

4.1. Yetişkin Eğitimi

8 Mart 2000 tarih ve 53 sayılı Yasanın 5. maddesi gereği, kamu veya özel sektör yararına ve en az beş yıldır aynı yerde çalışan kişiler 11 ayı geçmemek üzere eğitim amaçlı izin almak için işverene başvurabilirler. Eğitim izni zorunlu eğitimi tamamlamak, II. düzey bir nitelik/kalifikasyon edinmek, *laurea derecesi* almak veya işveren tarafından verilen ya da finanse edilenler dışındaki eğitim faaliyetlerine katılmak amacıyla alınan izni ifade etmektedir. Eğitimin türü çalışanın kendisi tarafından seçilebilir. Bu süre içinde çalışanın sahip olduğu konum korunur ancak maaş alamaz. İşveren idari sebeplerle bu eğitim iznini vermeyebilir.

---

¹ www.rtsinc.org/learningnew/russo

Yetişkin eğitimi için okullar bünyesinde Geçici Bölgesel Merkezler açılır. Bu merkezler öğrenim hakkıyla mesleki rehberlik, kariyer danışmanlığı ve eğitim haklarını bir araya getiren bir hizmet sunmaktadır. Dersler yıllık en az 200 saattir. Öğretmenler ve merkezin diğer görevlileri bir araya gelerek sahip olunan kaynaklar ve kayıtlı her bir öğrencinin beklentileri, ilgileri ve ihtiyaçları doğrultusunda müfredatı oluştururlar.

4.2. Sürekli Mesleki Eğitim

1993'te çıkarılan 236/93 sayılı Yasa ile çalışanların sürekli mesleki eğitim almasına ilişkin düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler ile yerel kalkınma süreciyle bağlantılı olarak bireylerin becerilerinin korunması, geliştirilmesi ve yeni beceriler kazanmaları amaçlanmaktadır.

İtalya'daki sürekli mesleki eğitim faaliyetlerini veren ajans ve kuruluşlar üç kategoriye ayrılmaktadır:

- kendi personelleri için eğitim faaliyetleri organize eden kamu ya da özel sektör kuruluşları;
- eğitim ajansları, iki taraflı organ ve diğer ajanslar, örneğin sosyal ortaklar, endüstriyel ticaret dernekleri, meslek dernekleri vb.;
- kurumsal kimliği olan organlar, örneğin üniversiteler, meslek merkezleri vb.

"Sürekli Mesleki Eğitim Araştırması" nun sonuçlarına göre, bir çalışan yıllık ortalama 32 saat eğitim almaktadır. Bu eğitimler, kişinin mesleği bağlamında yeni kişisel becerilerin kazanmasını, iş yönetimini, bilgi teknolojilerini, üretim tekniklerini, işyerinde güvenliği ve sağlığın korunması gibi konuları kapsamaktadır. Örnek istatistikler aşağıda verilmiştir.

2011 – 2012 Öğretim Yılı

İLKÖĞRETİM I.KADEME *	
Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı:	9.9
Derslik başına düşen öğrenci sayısı	18.2
Öğrenci	2.534.209
Öğretmen	255.107
Okul	16.336
Derslik	139.170

2012 – 2013 Öğretim Yılı

İLKÖĞRETİM II. KADEME *	
Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı:	9.5
Derslik başına düşen öğrenci sayısı	20.9
Öğrenci	1.704.479
Öğretmen	178.799
Okul	7.039
Derslik	81.652

* CENSIS, Ülkenin 36. Sosyal Durum Raporu, 2012.

ORTA ÖĞRETİM *	Devam eden öğrenci	Derslik
Classical Liceo	226.703	10.221
Scientific Liceo	478.404	20.855
Istituto Professionale	548.202	26.729
Istituto Tecnico	918.104	43.379
Istituto d'arte	58.875	3.017
Liceo Artistico	36.142	1769
Toplam	2.266.430	105.970

** Üniversiteler ve Araştırma Bakanlığı, La scuola statale: sintesi dei dati, 2013.

5. İtalya'daki Müzik okullarının organizasyonu² Associazione Italiana delle Scuole di Musica (AIdSM)

İtalya'da müzik okulları yasası mevcut değildir. İtalya'da müzik eğitimi, iki farklı eğitim devrini temsil edecek şekilde üç temel kuruma bölünmüştür: Yerel yönetim veya kuruluşlar tarafından idare edilen müzik okulları, resmi kimlikli müzik okulları ve Devlet Müzik Konservatuarı.

İtalya'nın her yerinde müzik okulları yaygınlaştırılmıştır. Bu okulların çoğu, ülkenin ortasında veya kuzeyinde yer almaktadır ve okulların bazıları önemli tarihi bir geleneğe sahiptir. Amaçları amatör eğitim seviyesinde ders vermektir, fakat birkaç okul, öğrencileri profesyonel anlamda eğitmektedir. Konservatuarlar ve IMP profesyonel eğitime yönlendirilmektedir; bazı durumlarda IMP'de amatör müzik eğitime de yönlendirme olmaktadır. Müzik Konservatuarları hariç, müzik okulları ve bazı IMP AIDSM'ye bağlanmışlardır.

² Associazione Italiana delle Scuole di Musica (AIdSM) www.aidsm.it

İtalya'da özel müzik okulları da bulunmaktadır, fakat bunların da kar amaçlı eğitim verdikleri söylenmektedir. Bunun sebebinde, müzik okullarına ilişkin herhangi bir kalite kontrol sisteminin halen geliştirilmemiş olmasıdır.

Bütün müzik okullarında ders ücreti uygulanmaktadır. Fakat ödeyemeyenler için devlet yardımı veya burs sağlanmaktadır. Bu ücretlerin, öğrencileri müzik derslerini almaktan vazgeçirmediği düşünülmektedir.

5.1. Müzik Eğitim Programı

İtalya'da, müzik eğitimi için hazırlanmış resmi bir müfredat bulunmamaktadır. Her okul kendi müfredatını hazırlamaktadır; kimisinde özel bir komite mevcutken, diğerleri ise yerel yönetimden alınan programı kullanmaktadır. Birebir enstrümantal/vokal dersler ortalama 30-60 dakika arasındadır ve haftada bir verilmektedir. Grup dersleri ise 60-90 dakika, hatta kimi zaman daha uzun sürmektedir ve haftada bir veya iki kez verilmektedir.

5.2. Profesyonel müzik eğitimi bağlantıları

İtalya'da, yüksek öğretim derecesinde profesyonel müzik eğitimi veren müzik okulları ve kurumlar arasında resmi bağlantılar bulunmaktadır. Ülkede verilen müzik eğitimi programları, son zamanlarda incelenmemiş olmasına karşın, önerilen öğretim metotlarının oldukça iyi olduğu saptanmıştır. Ayrıca, çoğu müzik okulunda öğrencinin başarısı gerek yıllık değerlendirmelerle gerekse sınavlar yoluyla ölçülmektedir. Öğrencilerin, sınavdan kaldıkları için okuldan alınması durumu asla söz konusu değildir; daha iyi olmaları için cesaretlendirilmektedirler. Üstün yetenekli olarak kabul edilen öğrenciler, Konservatuar tarafından hazırlanan sınavlara girebilirler. Bu durumda, öğrenciye daha uzun süreli özel dersler verilir. Bu öğrenciler sınavda başarılı olamazlarsa, amatör çalışmalara tekrar yönlendirilebilirler.

5.3. Öğrenci Profili

İtalya'da öğrenciler, müzik okulunda enstrümantal/vokal dersleri görmeden önce "enstrüman öncesi" dersleri alırlar. Bu dersler, Orff, Dalcroze veya benzer sınıflarda yapılmaktadır. Çocuklar, genellikle 6 – 8 yaş arasında, telli çalgılar veya piyanoyla müziğe başlarlar. Üflemlerli çalgılar da bu yaşlar arasında öğretilmektedir. Doğaçlama, caz, pop gibi müzik türlerine çocuklar 8 yaşından itibaren başlayabilir. Diğer enstrümanlar için başlangıç yaşı 6 ve 8 arasındadır. Normalde, vokal dersler 10 ve 15 yaş arasında başlamaktadır. Bunlar özel derslerdir. Çocuklar koroda şarkı söylemek için bu derslere daha erken yaşlarda başlayabilirler. Öğrenciler kimi zaman müzik okulunda ders alabilmek için giriş sınavına tabi olurlar. Fakat bu durum, daha çok, özel (pop şarkıcılığı, perküsyon gibi) kurslar için yapılan başvuruların fazlalığından kaynaklanmaktadır.

5.4. Öğretmen Profili

Öğretmenler diploma (Konservatuar mezunu veya Üniversite derecesi) sahibi olmak zorundadırlar. İtalya'da, öğretmenlerin, özel okullarda yapısal müzik dersleri vermeleri oldukça yaygındır. Fakat ne yazık ki İtalyan eğitim sisteminde özel olarak geliştirilen müzik öğretmenliği eğitim programı halen mevcut değildir. Bugün, müzik öğretmeni kariyerine sahip olmak isteyen bir kişi ilk devrenin ilk iki yılında verilen haftada iki saatlik müzik dersini almak durumundadır (eđer öğrenci müzik derslerini seçerse bu saatlere, haftada iki saatlik ekstra enstrümantal dersler ilave olunur). İkinci devrenin son üç yılında da haftada iki saatlik müzik dersleri alınmaktadır. Liseyi de bitirdikten sonra öğrenciler, Matura Diplomasını (*Diploma di Maturità*) almak için sınava girmelidirler. Bu diplomalarını aldıktan sonra müzik hocası adaylarımız Devlet Müzik Konservatuarı'na (*Conservatori di Musica e Istituti Musicali Pareggiati*) veya başka müzik okullarına girerler. Öğretim programı 5 yıldır. İlk üç yılda enstrüman dersleri, diğer iki yılda ise müzik eğitimi görülür. Final değerlendirmeleri (sınavları) diploma yerine geçer ve enstrümantal derslerin ve müzik derslerinin konularından oluşur. Öğretmenlik kariyerinde gelişmek müzisyenlerin şahsi görüşlerine ve kararlarına kalmıştır. Bilgi ve becerilerini geliştirme konusunda ilgilerini muhafaza edemezlerse, öğretim sanatında da pek çok belirsiz fikirlere sahip olmaları kaçınılmazdır.

Aşağıdaki bölümde İtalya'daki Müzik Öğretmeni Eğitim Sistemi genel olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

İtalya'da ki Müzik Öğretmeni Eğitim Sistemine Genel Bakış³

İtalya'daki müzik öğretmeni eğitim sistemi bugünlerde birçok değerşiklik ve reform sürecinden geçmektedir. Bologna Deklarasyonu gibi etkiler kurumların ve hükümetin içinde bulunulan durumu tekrar gözden geçirmelerine olanak vermektedir.

I – Müzik öğretmeni eğitim programlarının yapısı

1.1. Eğitim Uzmanları

İtalyan müzik okullarında müzik, ortaöğretimde ayrı bir müzik öğretmeniyle işlenen özerk bir derstir: ortaokul (11-14 yaşları arası) ve liselerde (14-19 yaşları arası). İlkokullarda müzik dersi sınıf öğretmenleri tarafından işlenir. İtalya'daki konservatuarlar sadece yüksek öğrenim değildir. Öğrenciler 10 ya da 11 yaşlarında kayıt olup mezun olana kadar okuyabilirler. 1999 Aralık ayında son çıkan bir yasa, yüksek öğrenim seviyesini belirlemiştir, fakat bu seviye yavaş bir şekilde kendini göstermektedir. Bu yasayı oluşturmak ve eskisinden ayırmak için birçok hüküm gerekecektir. Bu değerşiklikler eğitimin yeni ve eski taraflarının birbirine girdiği bir kargaşayla sonuçlanmaktadır.

1.2. Sınıf öğretmenliği eğitimi

---

³ Tafuri, J. (2014). *European Forum for Music Education and Trainig*.

Anaokulu ve ilkokul öğretmenleri tüm derslerin gösterildiği üniversitelerde eğitim alırlar. Bu eğitim liseden sonra dört yıl süren lisans eğitimidir. Lisans eğitiminin süresi yakın bir gelecekte değiştirilecektir. Lisans programının sadece iki dersi müzikle ilgilidir. Eğitim sonunda kazanılan çalışma hakkı "Ana ve İlkokul formasyon diploması-*Laurea in Scienze della formazione primaria*" olarak adlandırılmaktadır.

Liselerde çalışacak müzik öğretmenleri konservatuarlarda yetiştirilir. 2000 ile 2004 yılları arasında lise müzik öğretmenleri üniversitelerde okuyabiliyorlardı. Bunun sebebi, 1969'dan bu yana müzik öğretmenleri için konservatuarlarda özel bir eğitim verilse de, üniversitelerin müzik dersi de dahil liselerde işlenen tüm dersler için eğitim sağlamak zorunda oluşuydu. Yeni yasaya göre üniversiteler "Ortaokul ve Lise öğretmenlik uzman diploması"nın (*Diploma di specializzazione all'insegnamento secondario*) verildiği iki yıllık öğretmen eğitimi programını oluşturdu (Tafari, 2014).

Sonuç olarak, İtalya'da lise müzik öğretmeni eğitimi alanında iki farklı öncü kanal bulunmaktaydı: "Konservatuar ve üniversite". Daha yeni çıkmış bir yasayla (14 Temmuz 2004) müzik ve sanat eğitimi alanındaki öğretmenlere eğitim veren üniversitelerce sunulan öğretmen eğitim programları iptal edilmiştir. Öğretmenler sadece konservatuarlar ve güzel sanatlar akademilerinde eğitilecektir.

Konservatuarlardaki eğitim programları (lise öğretmenleri için) dört yıl sürmektedir. Bu program lisans sonrası alınan bir eğitimidir ve programa enstrümantal, vokal, beste yapma ya da yorumlama gibi başka programlardan mezun olan öğrenciler katılabilir. Eğitimin temel dersleri; müzik pedagojisi (yöntembilim, psikoloji, öğretme/didaktik), beste yapma, koro, tarih, piyano, şarkı söyleme. Bu programı bitiren "Müzik öğreticisi diploması- *Diploma di didattica della musica*" alır. Yüksek öğrenim reformunun bir sonucu olarak, konservatuarların yapısı gözden geçirilmektedir ve konservatuarlar daha düşük ve yüksek öğrenim kurumları olarak ikiye ayrılacaklardır.

1.3. Enstrümantal/ vokal dersler için eğitim

Bologna ve Frosinone şehirlerinde 2000 yılında faaliyete giren konservatuarlardaki iki deneysel ders haricinde B türüne giren enstrümantal ve vokal dersi öğretmenleri için özel bir eğitim mevcut değildir. Konservatuarlarda kısa bir süre sonra yeni özel eğitim dersleri okutulmaya başlanacaktır. Müzik okulları ve konservatuar öğretmenleri sanatsal kariyerleri temelinde eğitim vermek için atanmaktadırlar. Belli aralıklarla bir öğretim pozisyonu elde etmek için ülke çapında bir sınav (*concorso*) yapılır.

II – Profesyonel alan

2.1. Nitelikler

İlkokullarda öğretim için, çalışmak isteyen öğretmen adayının yukarıda ifade edilen dereceyi alması gerekmektedir (Ana ve İlkokul formasyon diploması-*Laurea in Scienze della forma-*

zione primaria). Ortaokul ve liseler söz konusu olduğunda, "Konservatuar diploması-*Diploma di Conservatorio*" veya "DAMS diploması- *Laurea in DAMS*" talep edilir. *Diploma içeriği*; sanat, müzik, *gösteri (spettacolo)* disiplinleridir. Yukarıda belirtilen özel derece zorunlu değildir (Müzik öğreticisi diploması-*Diploma di didattica della musica*) ama bu başvuruda öncelik sağlar ve yakın gelecekte istenmesi beklenen tek unvan olacaktır.

2.2. Öğrenme sonuçları

Eğitim programları ve sınavlar ulusal hükümetlerce düzenlenmektedir. Bununla birlikte, eğitim programlarının resmi sonuçları beyan edilmez. Oryantasyon ders bilgisi ve pedagojik, psikolojik ve didaktik yetiler için daha iyidir.

2.3. Sürekli olan mesleki gelişim

Konservatuarlar ve üniversiteler tarafından olmasa da birçok kuruluş tarafından hizmet içi eğitimler sunulmaktadır. Müzik okullarındaki ve konservatuarlardaki müzik öğretmenleri için özel derslerin kısa bir süre içinde şekilleneceği beklenmektedir.

III – Dış bağlantılar

3.1. Staj

Müzik eğitiminin bir yanı da diğer öğretmenlerin nasıl çalıştıklarını gözleme ve öğretme deneyimi kazanma imkanıdır. Bu nedenle, konservatuarlar ve üniversiteler öğrencilerinin gözlem yapabilmeleri ve tecrübe edinebilmeleri için okullarla anlaşmalar yapmaktadır. Opera gibi özel ilginin olduğu durumlar dışında İtalya'da bundan başka pek fazla dış bağlantı bulunmamaktadır. Bu eğilim müzik alanında özerk bir şekilde faaliyet gösteren kuruluşlar için geçerlidir. Diğer organizasyonlarla olan bağlantılar müzik öğretmenlerinin yıllık müfredatlarının henüz bütünleyici bir parçası değildir. Bologna Deklarasyonu ile geliştirilmeye başlanan yeni kredi sistemi bu tarz faaliyetleri de içecektir.

Sonuç ve Tartışma

Yukarıda verilen genel bilgiler doğrultusunda Türkiye ile karşılaştırıldığında; İtalya'daki genel müzik eğitimi için hazırlanmış resmi bir müfredat bulunmamaktadır. Her okul kendi müfredatını hazırlarken, Türkiye'de MEB bağlı yıllık programlara uyulmak zorundadır. Profesyonel müzik eğitimine geldiğimizde ise, İtalya'daki konservatuarlar sadece yüksek öğrenim vermemektedir, öğrenciler 10 ya da 11 yaşlarında kayıt olup mezun olana kadar okuyabilirler. Bu durum Türkiye'deki konservatuarlar içinde geçerlidir. Yarı zamanlı ve tam zamanlı olmak üzere isteyen öğrenciler küçük yaşlardan itibaren bu kurumlarda müzik eğitimlerini devam ettirebilirler.

İtalya'da lise müzik öğretmeni eğitimi alanında iki farklı öncü kanal bulunmaktaydı: "Konservatuar ve Üniversite". 14 Temmuz 2004 tarihinde çıkmış bir yasa ile müzik ve sanat eğitimi alanındaki öğretmenlere eğitim veren üniversitelerce sunulan öğretmen eğitim programları iptal edilmiştir. Öğretmenler sadece "konservatuarlar ve güzel sanatlar" akademilerinde eğitilecektir. Bu durum Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştirme kurum ve programları ile oldukça tersdir.

Türkiye'de müzik öğretmen yetiştiren fakültelerde ki eğitim, özellikle öğretmen yetiştirme amaçlıdır, verilen eğitim konservatuarlarda ki gibi sanat dersleri ağırlıklı değildir. Türkiye'de Lisans düzeyinde uygulanmakta olan "Müzik Öğretmenliği Programları" bazı temel amaçlar üzerine oturtulmuştur. Bunlar şöyle özetlenebilir;

(1) İlköğretim, lise ve dengi meslek okullarında müzik derslerini okutacak, müzik eğitimi çalışmalarını yürütecek ve çevrelerinde bu alanda rehber olabilecek nitelikte öğretmen yetiştirmek,(2) Bu Anabilim Dallarında "Kuramsal ve Uygulamalı" meslek eğitimi yaparak, geleceğin yaratıcı bireylerini yetiştirecek; Türk müziği ve diğer müzik kültürlerini içine sindirmiş; bilgili, dinamik, çağdaş ve yaratıcı; esas çalgısını ve sesini çok iyi kullanabilen müzik eğitimcisi, uzman ve araştırmacılar yetiştirmek ve ayrıca,(3) Müzik alanında bilgi ve beceri sahibi, ileride bu alanın gelişmesine katkı yapabilecek, bilimsel çalışma yöntemini kullanabilen, rasyonel düşünebilen, bir iş üzerinde yoğunlaşabilen, başladığı işi bitirebilen ve özellikle alanında lisansüstü çalışmalar yapabilecek bireyler yetiştirmektir.

İtalya'da ise konservatuarlardaki eğitim programları (lise öğretmenleri için) da Türkiye'de olduğu gibi dört yıl sürmektedir. Fakat bu program, lisans sonrası alınan bir eğitimdir ve programa enstrümantal, vokal, beste yapma ya da yorumlama gibi başka programlardan mezun olan öğrenciler katılabilir. Eğitimin temel dersleri; müzik pedagojisi (yöntembilim, psikoloji, öğretme/didaktik), beste yapma, koro, tarih, piyano, şarkı söyleme. Bu programı bitiren "Müzik öğreticisi diploması- *Diploma di didattica della musica*" alır. Türkiye'de ise bu bölümlerden lisans düzeyinde mezun olan öğretmen adayları, İlköğretim, lise ve dengi meslek okullarında müzik öğretmenliği yapma hakkını kazanmalarının yanında ayrıca, talep üzerine, müzik eğitimiyle doğrudan veya dolaylı ilgili üretim ve yayın kuruluşlarında görevler almakta ve yine müzik eğitimiyle ilgili çeşitli resmi ve özel kuruluşlarda anlamlı görevlere getirilmektedirler. Ayrıca, lisans eğitimi sonrası üniversitelerin Eğitim Bilimleri Enstitülerine bağlı Müzik Eğitimi alanında (çalgı, ses, koro, müzik yazarlığı, müzik kuramları-besteleme eğitimi ve okul müzik eğitimi vs.) "lisansüstü eğitimi" programlarına girebilmekte ve bu dallarda araştırmacı olarak yüksek öğretim (üniversite) kurumlarında görev alabilmektedir.

Sonuç olarak bir Avrupa Birliği ülkesi olmasına ve ayrıca özellikle ses ve opera eğitinde öncü bir ülke olan İtalya'daki müzik öğretmenliği programı Türkiye'dekine oranla belli bir eğitim birliği ve programa dayalı değildir. Bu açıdan ileride eldeki çalışma örnek alınarak, her iki ülkeden seçilen iki üniversite programı, ders içerik, kredi, saat ve genel program açısından karşılaştırılarak, aralarındaki farklar ortaya konabilir.

KAYNAKLAR

- Anderson, L. (1995) *International encyclopaedia of teaching and teacher education* (London Pub.Co).
- Apple, M. W. (1975) *Schooling and the rights of children* (Berkeley, CA, McCutchan).
- Associazione Europea per l'Educazione Economica—AEEE—Italia [European Association for Economics Education] (2005).
- Berk, M. (1982) *Improvement years in music* (İstanbul, İstanbul Philharmonic Society Publications).
- Buchberger, F. (1996) *Some remarks of teacher education studies in the member states of the European Union* (Helsinki report).
- Cobalti, A. & Schizzerotto, A. (1993) Inequality of educational opportunity in Italy, in: Y. Shavit & H.-P. Blossfeld (Eds) *Persistent inequality—changing educational attainment in thirteen countries* (Boulder, Westview Press), 155–176.
- EURYDICE CEDEFOP, "Structures of Education, Initial Training and Adult Education Systems in Europe". *EURY database* <http://www.eurydice.org> (Aralık 2015)
- Mengoli, P. & Russo, M. (2004) Trends in technical and vocational education and training in Italy. Available online at: www.rtsinc.org/learningnew/russo (accessed 27 January 2015).
- Ministero dell'Istruzione dell'Università e della Ricerca (2004). Norme, Indicazioni, Commenti— materiali per l'innovazione come cambiano gli ordinamenti scolastici [Regulations and guide— materials to support innovation in the change of educational structures] (Rome, Direzione Generale per la Comunicazione).
- Polesel, J. (2005) Change and the lapsed reforms: senior secondary education in Italy, in: J. Zajda (Ed.) *International handbook on globalization, education and policy research* (Dordrecht, Springer Publications), 717–731.
- Santelli Beccegato, L. & Elia, G. (1998) School failure in Italy: explanations and strategies for intervention, *European Journal of Teacher Education*, 21(2/3), 261–270.
- Tafari, J. (2014). "Overview of Music Teacher Training System in Italy" *European Forum for Music Education And Trainig*.
- Turkoglu, B. (1998) *Comparative education* (Adana, Bakı Publication).
- Verzicco, A. M. L. (2001) Surveys on education and training in Italy, proceedings of the 10th Seminar on Education and Training Statistics and the Functioning of Labour Markets, Thessaloniki, Greece, 11–12 May 2000.